Ч. 39 (11.293). Львів, вівторок 21. лютого 1928. Поштова оплата карбована готівкою. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

18 Всі українці голосують на одиноку правдиво національну українську листу 18

Ненормальні методи.

Львів, 20. лютого 1928.

Довгий період виборчої акції в Польщі не лише не причинюється до висвітлення виборчого акту, до освідомлення виборців, але навпаки вводить замішання у виборчий акт, дезорієнтує виборців, затемнює їх громадянську свідомість. Особи, гуртки, групи, партії, бльоки, програмові й особисті ріжниці, противенства, міжпартійні нюанси — все те за складне навіть для виробленого громадянина, а щож говорити про пересічного або невиробленого? Але трудно! Треба погодитися з істнуючою виборчою ординацією і до неї приноровитися, переходячи через всі нетрі польського виборчого закону.

Довгий період виборчої акції через свою розтяжність творить пригожий грунт для розцвіту демагогічного хабазззя. В т. зв. популярній пресі, на вічах і зібраннях відбувається дикий танець злоби, нікчемности і брехні, підлитих сосом хоробливої пристрасти. Зброя наклепництва, брехливости, очорнювання і всі інші неперебірчиві засоби боротьби — ось що каламутними хвилями і брудним болотом — як весняні розтопи — розливається підчас виборчого періоду.

Виборча акція всюди виводить людей з рівноваги, підносить температуру настроїв, як на фотографічній плиті викликає закривані знимки поглядів, почувань й інстинктів. Є це до деякої міри нормальне явище. Але безумовно ненормальними є ті методи, які так буйно процвітають у нас. Бо ніде так не мішають річей святих і високих з нікчемними і низькими, як у нас. Розуміється, на те зложилися окремі умови морального характеру, в яких доводиться нам жити і вегетувати.

Міжпартійна, міжгурткова чи навіть особиста боротьба відбувається на морально знищеній основі, під тиском посторонніх впливів і чинників, які уважають слушними всі засоби, що ведуть до наміченої ними цілости. Та навіть ненормальні методи боротьби можуть найти вибачливих суддів, коли суперники находяться в однакових умовах боротьби. Тоді тріюмфує тільки старий, первісний закон: око за око, зуб за зуб! — закон, який без огляду на століття християнської етики находить широке приноровлення в суспільному житті, може навіть ширше, як за часів печерної людини.

Але ще гірше діється тоді, коли в гру входять два нерівномірні чинники, коли не лише громадянський, але й писаний закон явно й пляново обходять ті, що є покликані стояти на його сторожі, коли деякі чинники заздалегідь приготовляють собі побіду, навіть не допускаючи до нормального і законного ходу виборчої акції, коли „формальности“ торощать саму суть виборчого акту.

Саме в теперішній стадії виборчої акції маємо до діла між іншим з масовим уневажнюванням виборчих лист окружними виборчими комісіями. Уневажнюється всякі листи: партійно-збірні й індивідуальні, національні й інтернаціональні, польські, українські й жидівські, „буржуазні“ й „пролетарські“. Виходило би з того, що всі є однаково трактовані, що ніхто не є упривілеєний. Та на ділі справа мається зовсім інакше. Деякі польські листи, звичайно безвиглядні, уневажнюється майже виключно на „кресах“ за явною або тайною згодою їх повновласників на те, щоби лишити тільки одну польську листу і запевнити її виборчий успіх. Тією вибраною, упривілеєною польською листою, якої завданням зібрати всі польські голоси та частину непольських, є листа „Безпартійного Бльоку співпраці з урядом“. Зовсім природно, що на тому уневажненні ніяких шкід не понесе польська національність. Навпаки, матиме користи.

Зовсім інакше діється з непольськими листами, з листами непольських народів, уже й так покривджених виборчою ординацією. В гру входять тут листи бльоку непольських народів, зглядно Українського Нац.-Дем. Обєднання та листи Сель-Робу.

Наскільки сьогодні можна підвести підсумки діяльности окружних виборчих комісій, листи бльоку непольських народів уневажнено дефінітивно в округах: Ряшів, Ковель і Ліда (на Білоруси), замикаючи українським, згл. білоруським виборцям спроможність виконати свій громадянський обовязок, покористуватися своїм конституційним правом. Варшавський „Роботнік“, згадавши про уневажнювання „меншостевих“ лист, пише:

„Хіба ніхто не буде посуджувати нас у симпатіях до згаданих лист (УНДО і Сель-Робу! — Ред.). Але голос забираємо з уваги на непомірно небезпечні наслідки того поступування, тому, що воно вяжеться з національною квестією. Інтерес республики, не говорячи вже про демократію і соціялізм, вимагає, щоби навіть боротьба націоналізмів відбувалася в Польщі в межах, приписаних конституцією, в формах легального виконування виборчого права. З хвилею, коли хочби скрайні націоналістичні відломи національних меншостей, головно українців, позбавиться спроможности скупчити свою політичну акцію на загальному голосуванні, — з тією хвилею в усій повноті вертає до впливів радикально антипольське становище, як єдина вказана для них тактика. Бажаємо виборчої поразки У. Н. Д. О., бажаємо поразки буржуазного „бльоку меншостей“. Категорично відкидаємо штучне „роблення“ поразки. Позірна „побіда“ шляхом уневажнення листи є по суті тяжкою поразкою самої ідеї польської державности, яка лише на шляху демократичної організації збірного життя може найти розумну розвязку національної квестії в краю“.

Так ставить справу пепесівський орган, зрештою бажаючи виборчої поразки УНДО. Не будемо входити в аналізу цього становища, бо нам іде в даній хвилі про що іншого, про ненормальні методи виборчої акції, а не про таку чи іншу розвязку національного питання. Нам доводиться ствердити тільки одно, що зорганізованому українському громадянству не дається змоги виконати свого конституційного права шляхом приноровлення ненормальних метод. Очевидно, надії авторів тих метод, є самообманні. „Побіда“ осягнена такими засобами, при допомозі „формальностей“, тільки утвердить серед широкого загалу вже й так поширений погляд, що для українського народу істнують права та закони лише в обмеженому обсязі.

Радянська Україна як кольонія Московщини.

Тип українця, який зрадив інтереси свого власного народу, і не за страх, а за совість, почав служити інтересам Московщини, дуже добре схарактеризував ще Шевченко словами: „Гірше ляха свої діти її розпинають“. До таких типів належить колишній український соціял-демократ, а тепер завзятий московсько-українсько-жидівський комуніст А. Річицький. В числі 31. харківського „Комуніста“ з 5. лютого ц. р. уміщено його величезний фейлєтон на 16 колюмн друку п. з. „Зброя критики цифрами і стан України в Союзі“. Цей фейлєтон, як довідуємося з редакційної примітки, є виїмками зі статті А. Річицького „До проблеми ліквідації пережитків кольоніяльности та націоналізму“, яка друкується тепер у журналі „Більшовик України“. Звичайно, тяжко, не маючи тексту цілої праці А. Річицького дати осуд про неї. Але вже те, що подано тут, дає нам право дати А. Річицькому наведену вище характеристику.

Насамперед довідуємося ми, що якийсь радянський економіст Волобуєв дав, на думку А. Річицького „чорну картину кольоніяльно-децентралізованого стану УСРР у відношенню до СРСР“. А. Річицький виступав з полємікою проти Волобуєва. З цеї полєміки довідуємося що Волобуєв докладно простудіював цілий ряд друкованих статтей і матеріялів, а також ріжних плянів будови господарства на Україні і в Радянському Союзі й на основі розгляду цих матеріялів прийшов до висновку, що СРСР тримає Україну в кольоніяльній залежности від себе і всякими способами визискуючи її, не дає спромоги нормальному розвиткові господарського життя України. Одначе полєміка А. Річицького видається нам незадовольняючою, бо він виставляє проти Волобуєва лише один аргумент, а саме: тов. Риков казав, що більшовицькі господарські пляни ще не є остаточно усталені і можуть підлягати ріжним змінам. Нам видається цей аргумент занадто слабим, бо сам А. Річицький навіть не пробує ослаблювати тих даних, на основі яких Волобуєв дійшов до свого висновку.

Далі А. Річицький пробує подати матеріял цифр, які мають розбити твердження Волобуєва і довести, що ніякого визиску України Московщиною нема, є що народне господарство України розвивається зовсім нормально. Для цього він подає в окремій таблиці цілий ряд цифр, які мають це потвердити. За основний критерій до оцінки питомої ваги України в Союзі, він бере відсоток її людности в Союзі. Цей відсоток виносить 20 прц. Дані про людність свідчать, що УСРР має вищу соціяльну структуру своєї людности проти довоєнної, а саме довоєнний відсоток міської людности до всієї людности Радянської України мав виносити, по його обчисленню, 15,2 прц., а в р. 1924-25 він виносить 17,6 в році 1925-26 18,0 прц., в році 1926-27 — 18,6 прц., а в році 1927-28 — 19 прц. Загальний національний прибуток виносив у році 1924-25 по СРСР 15.589 міліонів червоних карбованців, а в УСРР він виносив 3.419 міліонів черв. карбованців, себто Україна мала 21,9 прц. В році 1925-26 національний прибуток в СРСР виносив 20.252 міліони карб., України — 4.587 міліонів карб., себто 22,8 прц. В році 1926-27 національний прибуток в СРСР виносив 22.560 міл. карб., на Україні — 4.564 міл. карб., себто 19,2 прц. Вже з цих цифр ми бачимо, що національний прибуток на Україні був з початку трохи більший, ніж в СРСР. Одначе коли возьмемо на увагу географічне положення України, родючість її грунту та її мінеральні богацтва, то мусимо признати, що ці цифри національного прибутку для України представляються в порівнанні до нац. прибутку СРСР просто фатально і свідчать про страшний занепад українського народнього господарства в цілости. А в році 1926-27 ми бачимо, що національний прибуток на Україні навіть дуже занепав і зробився меншим від процента її населення.

Цифри про загальну продукцію народнього господарства в СРСР і на Україні, які дає А. Річицький теж показують нам, що розвиток України відстав від аналогічного розвитку СРСР, і що продукція народнього господарства на Україні є менша від проценту її людности. І справді, ось відповідні цифри: в році 1924-25 продукція народнього господарства СРСР виносила 24.088 міл. карб., України 4.370 міл. карб., тобто процент для України виносить 18,0. В році 1925-26 продукція народн. господарства СРСР виносила 30.990 міл. карб., України — 5.600 міл. карб., тобто процент для України виносив 18,4. В році 1926-27 продукція народнього господарства для СРСР виносила 31.741 міл. карб., для України 5.662 міл. карб., тобто процент для України виносив 17,9. З цього ми

Pr. 74/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927 Nr. 398 45 Dzup. dokonane dnia 9. lutego 928 przez Dyrekcję Policji we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo“ Nr. 31. dnia 9. lutego 1928. z powodu że zamieszczony w tem czasopiśmie artykul pod tyt. „...“ ustęp pierwszy zawiera w sobie znamiona występku z art. 1. Rozp. z dnia 10 maja 1927. Nr 45. poz. 399 Dzup. b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia — Lwów, dnia 14. stycznia 1928. r.

Meyer.

бачимо, що в останніх трьох роках загальна продукція народнього господарства Радянської України не тільки що процентово була меншою від проценту її населення, але в додатку постійно зменшувалася. Правда, з цифр, які дає А. Річицький для продукції промислової, видко, що тут процент для України виносив в році 1924-25 — 20,3 прц., в році 1925-26 — 21,4, в році 1926-27 — 21,2, отже був трохи вищий від проценту її населення. За те незвичайно характеристичними є ті цифри, які дав А. Річицький відносно продукції сільського господарства. Ось ці цифри: В році 1924-25 загальна продукція сільського господарства в СРСР виносила 15.612 міл. карб., на Україні — 2807 міл. карб., отже для України було 18,0 прц. В році 1925-266 продукція сільського господарства в СРСР виносила 19,071 міл. карб., України — 3.072 міл. карб., отже для України 16,1 прц. В році 1926-27 продукція сільського господарства виносила в СРСР 18.684 міл. карб., України — 2.784 міл. карб., отже для України 15,0 прц. З цього ми бачимо, що вокрема фатально стоїть на Радянській Україні власне сільське господарство, яке не лише дає за останні три роки значно нижчий процент від проценту її населення, але що цей процент рапгово зменшується.

На думку А. Річицького наведені ним цифри показують, що „ділянка, де господарювання залежить від індивідуальних зусиль і приватних інтересів селянства відстає; а там де головний чинник господарства є держава (власниця засобів продукції), там Україна йде по череду від усього Союзу, взятого як цілість, виявляючи цим ролю нашої державної системи на корить, а не на шкоду для розвитку України". Далі, на думку А. Річицького „всі ці ілюстрації дають першу відсіч усім обмовницьким наклепам про занедбаність українського господарства та про такий його стан у Союзі, що інакше, як кольоніяльним, його назвати не можна".

Так без сорому твердить п. Річицький всупереч своїм власним цифрам. Для нас є його цифр ясно, що і загальна продукція народнього господарства на Україні стоїть зле і занепадає, і що ще гірше стоїть справа сільського господарства, яке занепадає ще більше. Зовсім незначний розвиток української індустрії у порівнанні до проценту населення України зовсім не може компенсувати страшного занепаду сільського господарства України. Занадто легко походиться з тою справою п. Річицький, складаючи всю вину на українське селянство. Винно тут не українське селянство, а загальна соціяльна політика як харківського радянського уряду, який це селянство безпощадно душить і здирає з нього страшні податки, так і імперіялістична політика Московщини, яка в основі руйнує головну підставу цілого народнього господарства України. Річицький каже, що політика радянської влади є політикою соціялістичною. Ми знаємо, а врештою знає це і сам п. Річицький, що той тип розвитку, коли при розвитку індустрії занепадає і руйнується сільське господарство, не має нічо спільного з соціялізмом. Його власні цифри як найкраще свідчать про те, що більшовицька влада веде на Україні зовсім не соціялістичну, а найгіршого рода кольоніяльну, рабівничу політику.

Його цифри доказують накінець, що Радянську Україну всі видючі мусять уважати кольонією Московщини.

Чеський „культуртреґер".

Арешт редактора „Подкарпатских Гласів" Ф. Свойше.

Ужгород, 15. лютого 1928.

Ужгород має справді епохальну сензацію. Дня 10. ц. м. поширилася тут вістка про арештування Ф. Свойше, редактора україножерних „Подкарпатских Гласів". Спершу ніхто не хотів вірити цій вістці. Наступило загальне здивування, супроводжене недовірям. Бо й як це можливе? Таж Свойше не звичайний собі смертельник, а визначний харцизяка. Він був persona grata урядових сфер, він витворював опінію в українських справах, він був мужем довіря поліції, він творив справжню оргію, натравлюючи чеську владу проти галичан і взагалі проти еміґрантів.

Ф. Свойше, б. австрійський офіцер жандармерії в Босні, вірно служив австрійському окупаційному режимові проти сербів. Підчас війни виліали на верх якісь його погані справки, що торкалися чужої власности. Свойше втратив офіцерський ступінь. Але, привикши до вигідного життя і впливів та жандарського властолюбія, не покинув думки виплисти на верх. З австрійсько-окупаційного культуртреґера став чеським культуртреґером на Закарпатті. В Ужгороді заснував чеський щоденник „Подкарпатски Гляси", який з одного боку став органом леґіонерів, а з другого поліції. Біля себе зібрав він гурток морально знищених одиниць, конфідентів і провокаторів, між якими вибився на перше місце якийсь Іван Вислоцький.

В „Подкарп. Глясах" почалася травля і нагінка на українство, денунціяції в неблагонадійности української інтелігенції з Галичини й Вел. України, в протидержавности і т. і. Одночасно, як говорять, Свойше ввійшов у звязок з польським консулем у Кошицях, який став співреґентом Закарпаття.

Цей нікчемний поліцейський тип став необмеженим паном чеської публичної опінії, репрезентантом і керманичем публичної думки, ініціятором протиукраїнських оргій. Головною метою цього культуртреґера стала чехізація українського населення Закарпаття.

І раптом арешт! Щож таке сталося?

Виявилося, що Ф. Свойше здійснював своє культуртреґерство не лише явно, але й скрито, тайно, по заулках. Він не лише насилував публичну опінію, але малі дівчата з народніх шкіл, вже довший час продовжуючи свої звірські оргії. А безчестив він діти не лише українські, але й чеські. Коли про його оргії почали кружляти глухі поголоски, Свойше хотів викупитися. Одній бідній родині пропонував за мовчанку 20 тисяч корон. Та це нічого не помогло. Поліція була примушена арештувати свого приятеля, цю огидну звірюку в людській подобі.

Тепер влада має деякі клопоти зі своїм любимцем. Бо справді, цей муж довіря поліції був одночасно головою якогось товариства опіки над молодю і головою чеських водних пластунів. А тут кожний день приносить нові квітки до вінка слави чеського культуртреґера.

Трохи неприємна справа

З документів часу.

I.

Кара за виконування обовязку.

Starostwo w Nisku
L. 63/pr. B

W Nisku, dnia 27. stycznia 1928.

Do Pana Aleksandra Bienko
naczelnika gminy
w Borkach.

Przeprowadzone przez starostwo dochodzenie wykazało dowodnie, że z początkiem miesiąca stycznia br. udzielił Pan jako naczelnik gminy pieczęci urzędowej bez wiedzy i bez zgody Rady gminnej na — prośbie administratora gr. parafji w Dąbrówce ks. Michała Doczyło, wystosowanej do Kuratorjum okręgu szkolnego lwowskiego o wprowadzenie niepaństwowego języka nauczania do I. klasowej szkoły powszechnej z polskim językiem nauczania w Borkach.

Ponieważ postąpieniem takiem dopuściłeś się Pan ciężkiego przekroczenia służbowego — tembardziej, że załączone, do w mowie będącej prośby deklaracje pochodziły nietylko od ludności gr. kat. obrządku ale znajdowały się tam także deklaracje od ludności polskiej i żydowskiej w sposób podstępny tylko przez niesumiennych agitatorów wyłudzone — o czem Pan jako naczelnik gminy wiedział względnie wiedzieć był powinien — przeto **zgodnie z wnioskiem Wydziału powiatowego w Nisku — zawieszam Pana po myśli § 102 ustawy gminnej z r. 866 w urzędowaniu i polecam natychmiast po otrzymaniu niniejszego reskryptu oddać urzędowanie swojemu zastępcy.**

Przeciwko powyższemu orzeczeniu wolno wnieść rekurs do Województwa we Lwowie przez tut. Starostwo w ciągu dni 14, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia.

Wniesiony ewentualnie przeciwko powyższemu orzeczeniu starostwa rekurs niema jednak mocy wstrzymującej.

Starosta:
Wujniewicz wr.

На основі т. зв. виконного розпорядку Міністра Освіти з дня 7. січня 1925 р. В. Зак. Рпп. ч. 3, поз. 33, § 86 до закону про шкільний плєбісцит з дня 31. липня 1924 р. війт обовязаний потверджувати підписи на деклярацях без ніякого порозуміння з громадською радою.

II.

Черговий документ „рівноправности".

Чортківський Кружок „Рідної Школи" вніс свого часу прохання до Повітової Ради за допомогою на будову будинку для української приватної ґімназії. На це прохання дістав таку відповідь:

L. 5.159/27. Czortków, 6. lutego 1928.

Do
Zarządu Towarzystwa „Ridna Szkoła"
w Czortkowie.

Odnośnie do tamt. prośby z d. 2 XII. 27, wniesionej do tut. Wydziału Powiatowego o udzielenie subwencji na pobudowanie budynku celem pomieszczenia prywatnego gimnazjum ukraińskiego, Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 3 lutego b. r. uchwalił nie udzielić subwencji ze względu na brak funduszów, a w dodatku jest w Czortkowie państwowe gimnazjum.

Za Wydział Powiatowy

Sekretarz: Komisarz rząd.:
Glut. Starosta: Fedorowicz.

Наведену відповідь подаємо в польській мові, бо зовсім неграмотний український переклад, до цього латинкою, не мило її передрукувати.

Щоби зрозуміти, як самоуправні установи під подувом теперішніх політичних вітрів справедливо і безсторонно відносяться до культурних змагань і потреб місцевого українського населення, подаємо, що польська державна ґімназія в минулому році дістала отсі підмоги (Sprawozd. gimn. im. Słowackiego w Czortkowie r. 1926/7). Від міської Ради в Чорткові 3.000 зол. на купно спортового майдану. Від повітової Ради в Чорткові 3.000 зол. на будову лазничок в ґімназії. Від міської Ради в Чорткові 1.500 зол. на будову лазничок в ґімназії. — **Разом 7500 зол.**

Стільки дістала державна ґімназія, яка має державне вивінування (на яке велику пайку дають українці), але служить виключно польському населенню. Для прив. української ґімназії, яка гуртує молодь не лише зі самого Чорткова й повіту, але й зі сусідних повітів, не знайшлося, хочби для збереження позору, кількасот золотих на саму будову а не на спортовий майдан чи лазнички. В додатку староста і правит. комісар Федорович береться моралізувати українців, пощо — мовляв — мають будувати українську ґімназію, коли є державна ґімназія, де кільканадцять грекокатоликів мусить ходити на латинську релігію і забувають навіть молитися в рідній мові. Зразковий це приклад відношення до українського шкільництва!

Ця відмова повинна розплющити очи деяким українським наївним оптимістам і подвоїти або потроїти заходи місцевих українців в справі будови ґімназії „Рідної Школи". *Observator.*

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вибори в лицях.

III.

Н. Н. уродився не звичайно, з тією ріжницею, що міг не родитися зовсім, або уродитися 30 літ скоріше... евентуально пізніше.

Був би не зазнав того, що зазнав...

Від раньої молодости перебував серед трудового народу, переважно селян. З селянськими дітьми бавився, з селянськими дітьми зносив усякі невигоди життя: від сварки до побоїв включно. Це його навчило шанувати чужі сади, коли власники стояли з буком на сторожі.

Хоч і без великої охоти, але зі зрозумінням неминучости, вступив до ґімназії. Там учився всіляких дисциплін досить пильно, знаючи, що без доброї ноти не перейде до вищої кляси, без вищої кляси не дійде до матури, а без матури не приймуть на теольоґію.

Здавши одноголосно матуру, „пішов сі вчити на ксьондза", але „сі не звичив", бо вибухла війна і він почув у собі покликання на військового.

Вступивши до У. С. С., силою обставин, подався на фронт і там з крісом у руці боронив доступу москалів до Мадярщини.

А потім...

На чолі чети, сотні, а деколи й куріня пройшов цілу українську землю (як тепер різно називається) і дійшов аж до Золотоверхого Києва, звідки вже не далеко до Тухолі на Помор'ю, де й опинився, згідно з нашими політичними й військовими плянами.

Вернувши врешті в свояси, взявся до того, до чого не думав і почав жити так, як не сподівався. Життя клалося йому під ноги скатертю, але такою, що йшов би по ній у кальошах..., колиб мав.

Одначе бадьорий настрій і віра в краще завтра не покидала його ніколи, бо це було його одиноке джерело заробітку.

Коли прийшли вибори до сойму, поставив свою кандидатуру, покищо в крузі своїх рідних і знайомих. Але його кандидатура, як майже кожна інша, стрінулася з завзятою опозицією.

Маючи такий прикрий досвід, не розголошував про це публично, певний, що чужі самі додумаються і поставлять його в кандидати.

На жаль, до цього не дійшло і він був змушений звинути виборчу корогов, за якій були виписані всі знані патріотичні кличі, і ще богато інших.

Не ввійде до сойму — це певне. Остане на рідній землі без мандату, вільного білету і діет

А шкода!...

Міг так само нічого не робити в соймі, як дехто з вибраних, так само зле презентуватися як майже всі, і так само не мати поняття про завдання нашої політики як... ех! лишім це!

Жаль, дуже жаль, що мене не поставили...

Галактіон Чіпка

На виборчому фронті.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 51 (ЛЬВІВ).

Львів-повіт.

Дня 14. лютого ц. р. відбулися у Львові збори війтів львівського повіту для доповняючого вибору двох членів окружної виборчої комісії ч. 51. Доповняючий вибір влада зарядила тому, що два члени Оборський і Зелінський мусіли зрезиґнувати, як кандидати на послів. Присутніх було около 130 війтів. Дарма, що українці були в великій більшости, одначе через свою незорганізованість не вибрали ні одного українця. Вибрано німця Майстера Йогана з Кальтвасер і поляка Міхала Лиховського з Дубляи.

Любачівщина.

Дня 10. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в Бігалях. Присутніх понад 200 осіб, реферував кандидат на посла листи ч. 18. о. Черкавський з Дахнова і делеґати повітового виборчого комітету д-р М. Звір і Богдан Кульчицький. Місцевий організатор УНС-а Сухий старався своїми недотепними вигуками обнизити поважний настрій віча, виголосив навіть щось в роді унсівської програми, одначе стрінувся з рішучою поставою вічевиків, а по належній відповіді, яку дав йому о. Черкавський зовсім. Після рефератів, віче одноголосно ухвалило довіря для проводу партії УНДО і рішило голосувати на його листу ч. 18. Того самого дня відбулося також віче в Старім Селі. Після реферату кандидата на посла о. Черкавського про положення українського народу під Польщею і про його завдання на будуче виголосив реферат про програму партії Обєднання делеґат Кульчицький і другий делеґат селянин Яремко з Заплова. Всі присутні одноцушно заявилися за партією УНДО, навіть ті, які були досі збаламучені сельробами. Вибрано виборчий комітет Обєднання, який має занятися якнайкращим зорганізованням села і підготованням виборів. Дня 11. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в Дахнові. Присутніх понад 400 осіб. Місцевий парох і кандидат на посла листи ч. 18 на Любачівський повіт виголосив політичний реферат, яким як все досі вказав своїм парохіянам найкращу дорогу організації та боротьби за краще. Реферували також д-р Ардан, адвокат з Любачева і студ. Кульчицький. Резолюції в справі довіря для партії УНДО та апробати для кандидатури о. Черкавського принято гучними неавгаваючими оплесками. Вибрано місцевий виборчий комітет Обєднання.

Яворівщина.

Дня 31. січня відбулося передвиборче віче в рамени УНДО в Новому Яжеві. Про політичне положення і програму партії, а вокрема партії УНДО реферував делегат Пов. Нар. Комітету з Яворова Вол. Подолюх, а про значіння жіноцтва при виборах п. Паврова Івгния. Ухвалено резолюцію за Обеднанням і листою ч. 18. Дня 1. лютого відбулася довірочна нарада на передмістю Яворова. Реферували п. Пакрова і п. Вол. Подолюх, після них забрав голос о. Барилюк і п. Булан Петро. Одноголосно ухвалено резолюцію за УНДО і листою ч. 18. — Дня 5. лютого відбулося передвиборче віче в Рогізні к. Яворова. Присутніх около 500 селян з доокружних сіл. Реферували п. Паврова, Петро Булак, Вол. Подолюх і Іван Пекар. Одноголосно ухвалено резолюцію, якою висказано довіря проводові партії УНДО-ця і рішено голосувати тільки на листу ч. 18. Після ухвалення резолюції, забирав ще голос селянин Семківський і о. Телеп, які взивали присутніх до національної едности.

Жовківщина.

Дня 18-го січня п. р. відбулося віче Обеднання в Мокротині. — Дня 21-го січня п. р. у Скваряві Новій і Скварявї Старій. — Дня 22-го січня п. р. в Крехові для сіл Крехова, Фіни, Провали і Гутисьа і того самого дня в Глинсьну. На всіх вічах реферував делегат Центрального Комітету УНДО-ця селянин Михайло Карпинець. Віча закінчилися одноцушними ухвалами йти громадно до виборів під стягом Обеднання і голосувати на листу ч. 18. — Дня 4-го лютого п. р. відбулася передвиборча нарада в Камінополі. Реферував делегат Пов. Виборчого Комітету студ. Василь Жовнір. Після рішевої дискусії ухвалено резолюцію за УНДО-ом і листою ч. 18. — Дня 24-го січня п. р. відбулася передвиборча нарада в Замочку. Дня 25-го січня віче в Волі Висоцькій, присутніх около 300 людей. — Дня 29-го січня п. р. віче в Купичволі, дня 30-го січня віче в Пристані, присутніх около 500 осіб і того самого дня в Любелі, присутніх около 400 осіб. Дня 9-го лютого п. р. відбулося віче в Честині і того самого дня в Боровім і Луговім, дня 12-го лютого віче в Жовтанці, присутніх понад 1000 осіб, дня 11-го лютого віче в Могилянах, а дня 15-го лютого віче в Вязовій. На всіх вічах реферував делегат Центрального Комітету УНДО-ця Михайло Карпинець, в Жовтанцях також кандидат на посла листи ч. 18 інж. Лішинський зі Львова, а в Боянці о. Баранський і Петро Макар. Всі віча закінчилися одноголосними ухвалами присутніх підтримувати одинону попадиляєву українську національну партію УНДО і голосувати тільки на її листу ч. 18.

Усніевщина.

Дня 5. лютого відбулося передвиборче віче в Хлівчанах. Присутніх 330 осіб. Голос забрав кандидат на посла з листи ч. 18. інж. Корнило Целевич, який пояснив виборчу ординацію та завізвав до однецільного національного фронту під прапором УНДО. Дальше пояснив він програму Обеднання і почав виказувати шкідливу роботу сельробів, драгінців, та усвімпів, і тоді командант місцевого постерунку відібрав з огляду на публичну безпеку, розвязав віче. Йшло про те, що на салі було кількох усвімців зі своїм ватажком Мироном Заворотюком. Того самого дня вечером відбулося передвиборче віче в Домашеві. Реферував інж. К. Целевич, а після нього селянин Андрій Сайчук, який завізвав присутніх йти одноодушно до виборів і голосувати на листу Обеднання ч. 18. По резолюцію принято одноголосно.

ПРОТЕСТИ 18-КИ ПРОТИ УНЕВАЖНЕННЯ.

Рашів, 19. лютого 1928.

Внесено зажалення проти уневажнення листи Бльоку непольських народів ч. 18. на рашівський округ.

Варшава, 19. лютого 1928.

До найвищого суду вплинуло зажалення повновласника Бльоку непольських народів з приводу уневажнення листи Бльоку в ковельськім окрузі.

Варшава, 19. лютого 1928.

Виборчий комітет Бльоку непольських народів має ухвалити постанову в справі тактичного становища при виборах до сойму з огляду на уневажнення кількох лист того бльоку.

РОЗВЯЗАНЕ ВІЧЕ 18-КИ.

Варшава, 19. лютого 1928.

Вчора відбулося тут віче Бльоку непольських народів під голим небом при вул. Францішканській. Хтось із присутніх на вічу двічи вистрілив з револьвера, тому представник власти розвязав віче.

УРЯДОВИЙ КОМІСАР В ТЕРНОПОЛІ.

Тернопіль, 19. лютого 1928.

Вибрана в літі м. р. міська рада не могла уконститууватися з причини розбіжности домагань партій. Тепер тернопільський воєвода розвязав раду, а управу міста передав урядовому комісареві, яким іменував Вікт. Новаковського, віцполковника п. війсь, команданта станиці м. Львова. Він обняв урядування 18. н. м. Заступником комісаря іменовано адв. д-ра Я. Вайсбіхта та 6 ассесорів. В склад прибічної ради з українців входить: о. кан. Вол. Громницький, Андр. Фаловпиш, Павло Качмарчук, Дан. Кінаш, Свд. Кордуба.

ПРЕСОВИЙ ДЕКРЕТ ОБОВЯЗУЄ.

Варшава, 19. лютого 1928.

Редактора „Потгонця" Щурка засудили дві інстанції за це, що не помістив спростування. Ред. Щурек покликався на це, що прес. декрет, як відкинений соймом, не має обовязуючої сили. Найвищий суд, що радив над повищою справою цілий день, ухвалив, що ухвала сойму запала, але не сталася законом, тому, що її не оголошено в Деннику держ. законів. В даній справі заходить конфлікт між соймом і урядом, до якого найв. суд не вважає себе компетентною інстанцією. Повища ухвала означує, що прес. декрет і далі обовязує.

ВІЦЕПРЕМ. БАРТЕЛЬ І МІН. КВЯТКОВСЬКИЙ У ЛЬВОВІ.

Львів 20. лютого 1928.

Вчора приїхали до Львова віцепрем. Бартель і мін промислу і торговлі Квятковський. В салі кінотеатру „Лев" було передвиборче віче „1", на якім виголосив промову мін. Квятковський, що була рівночасно його політ. кредо. Віцепрем. Бартель виголосив відчит на політехніці.

КІНЕЦЬ КІНОВОГО СТРАЙКУ.

Львів, 20. лютого 1928.

Завдяки інтервенції воєводи Борковського дійшло до зліквідування конфлікту між союзом власників кінотеатрів і управою міста, що повстав на тлі зниження податку. Урядовий комісар Стшелецький згодився обнизити податок поки що на пробу на один місяць з 80 на 60 проц. Коли покажеться, що доходи з він будуть для громади достаточні, податок знешать іще далі. Справою займеться ще прибічна рада, яка щойно порішить про умовини нової угоди. В неділю давали представлення вже всі львівські кіна.

ПОВЕНІ.

Луцьк, 19. лютого 1928.

Вода у Стирі знову піднеслася і грозить заливом набережним господарствам. Луцький магістрат спровадив огневу сторожу і військо для ратункової акції.

Берлін, 19. лютого 1928.

Ріки в південній Німеччині виступили з берегів і залили міста і села. Дісельдорф поважно загрожений Реном. Власти візвали населення покинути надбережні доми. Дуісбург також поважно загрожений; нижче положені дільниці того міста залиті.

Відень, 19. лютого 1928.

Доплили Дунаю виступили з берегів, залили околиці, знищили засіви.

Париж, 19. лютого 1928.

Рен біля Страсбурга перервав греблю на просторі кільнадесять км. і залив кілька місцевостей. Родан в околиці Ліону підноситься усе. Перервані залізничі шляхи.

КІНА.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ДЕВЯТНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На нинішній розправі зізнавав перший свідок рез. полковник польського війська Н. Филипович, який характеризував Марію Стецюкову як людину напастливу, що бавилася у всякі доноси, вокрема на свого чоловіка Івана. Потім відчитано оречення знавців-психіятрів про умовий стан Жукова, з якого виходилоб, що він — дегенерат. Про зізнання, зложені Жуковим у слідстві, якими він сильно обтяжив Ів. Вербицького, зізнавав також як свідок сл. судля Янушевський, кажучи, що зізнання ці складав він у цілком нормальному стані.

З черги відчитано ті зізнання Жукова, в яких він подав, що Ів. Верб. звірювався йому зі всього і посередньо нібито признався до співучасти в убивстві кур. Собінського.

По павзі зізнавав як свідок Тадей Дробанко і на питання предс. заявив, що до нього звертався тоді, коли він працював у моб. канцелярії у Влоцлавку не обв. Антін Стефанишин, але засуджений у краківському процесі Микола Стефанишин.

Опісля обв. Ів. Вербицький описав свої розмови і співжиття в тюрмі з Жуковим. Зі сказаного виходилоб, що Жуков ненавидів Ів. Вербицького і з помсти наговорив на нього, що тільки міг.

При кінці відчитано зізнання Івана Стецюка, д-ра Дурста і д-ра Гіршпрунга, а також всі акти, що дотичили Марії Стецюкової, які зареквіровано з перемиського і львівського суду. Підчас читання тих актів опорожнено салю з уваги на публичну мораль.

Розправа зачалася з того, що на салю покликано як свідка

Н. ФИЛИПОВИЧА,

полковника п. війська в резерві, римокат., який зізнавав незаприсяжений.

Свідок оповідає, що Марія Стецюкова грозила і нападала нераз на свого чоловіка Івана. А раз донесла свідкові, що Іван Стецюк — краде в магазині (якого управителем є свідок), де він був занятий. Стецюк — каже свідок — виїмково чесний, сумлінний і випробований чоловік, тому св. не уважав за вказане переводити якогобудь слідства, бо знав згори, що Марія Стецюк говорила неправду, тимбільше, що з того вона була знана в Суд. Вишні. Взагалі св. характеризує Марію Стецюк як особу напастливу, хору на манію доношицтва.

Оречення знавців-психіятрів.

Опісля відчитано оречення знавців-психіятрів про умовий стан св. Теодора Жукова. Читав сам предсідник. З того оречення, виданого на основі 4-кратної провірки умового стану Жукова, виходить, що він фізичний дегенерат, який під впливом різних пережиттів, а зокрема під впливом безнадійности свого стану попав по всякій правдоподібности в умову недугу. Знавці-психіятри характеризують стан Жукова як ненормальний, хоч не виключають і симуляції. В оречені описана точно і з деталями кожна з 4-ох провірок умового стану Жукова, з якої виходить, що він відповідав на всі ставлені до нього психіятрами питання нельогічно, або й зовсім на них не відповідав. (У цьому моменті введено на салю Жукова, якому предсідник каже сісти, але він таки стоїть. Жуков має меланхолійно-тупий вигляд і дивиться перед себе якось байдужно).

Після того забрав слово прокуратор і на обставину вірогідности зізнань св. Жукова в слідстві просить покликати на розправу в характері свідка сл. с. Янушевського, який його переслухував давніше і не замітив у нього нічого ненормального. Іменем оборони заявляє д-р Шухевич, що оборона не має нічого проти переслухання сл. с. Янушевського в цій справі, але уважає, що поки ще судові знавці-психіятри не видали про Жукова остаточного оречення, є на переслухання сл. с. Янушевського час. Трибунал по нараді рішив згідно з внесенням прокуратора переслухати в цій справі як свідка сл. с. Янушевського.

По хвилі ввійшов на салю

СЛ. СУДДЯ ЯНУШЕВСЬКИЙ,

що зізнавав незаприсяжений. Він оповідає, що тюремний асистент Гілзер повідомив раз його, що Жуков хоче щось зізнати про Ів. Вербицького, але тільки йому в 4 очи. В міжчасі Жукова переслухано на поліції і він сказав тоді при кінці, що мав би ще щось більше важного сказати в тій самій справі. При другім переслуханні вже у свідка Жуков зложив дуже докладні зізнання. В порівнанні з першими своїми зізнаннями на поліції Жуков поширив свої зізнання перед свідком значно. На погляд свідка Жуков робив тоді враження нормального, якому того всього, що він сказав ніхто не міг сугерувати.

В цім моменті прокуратор просить трибунал дозволити йому поставити до свідка одно питання, що не стоїть у звязку з цією справою, а саме на обставину присутности свідка сл. с. Янушевського на поліції в часі конфронтації Атаманчука з Гасманом, про що вчора сказав налком. Мітлянер.

Іменем оборони заявляє д-р Шухевич, що він не мав би нічого проти того запиту, але одначасно зазначує, що оборона переконана глибоко про те, що сл. с. Янушевський не переступив законних постанов і не міг бути при тій конфронтації. Пап Мітлянер рішуче тут помилився, бож остаточно „errare humanum est". При тому обор. д-р Шухевич заявляє, що оборона згори зрікалася робити з цього якийнебудь капітал і полишає допущення чи недопущення цього запиту трибуналові.

Трибунал допустив цей запит прокуратора, на що сл. с. Янушевський заявляє тихим голосом, що він при конфронтації Атам. з Гасманом не був, тільки по конфронтації приїхав на поліцію, щоб перечитати собі протокол тої конфронтації.

На запит предс. щодо Жукова знавець-психіятр каже, що в часі переслухування Жукова сл. с. Янушевським Жуков повинен був бути при всіх змислах. Тепер він робить враження початкуючого варіята. На запит д-ра Стар., чи Жуков міг, чуючи дещо, помішати одно з другим, знавець-психіятр каже, що Жуков міг легко помішати. Коли налком. Мітлянер помилився тут дотично присутности сл. с. Янушевського при конфронтації Атаманчука з Гасманом, то чому не мав би помішати одно з другим такий Жуков?

Д-р Пав.: Чи панове психіятри допускають, що якщо Жуков зізнав у слідстві свідомо агл. підсвідомо неправду, то у нього могли зродитись під впливом того т. зв. „покутуючі думки" (bissende Gedanken), які можуть бути причиною нинішньої його повної депресії?

Лікар-псих.: Про це трудно нам сказати. Може бути так, може бути й інакше. Може бути, що його стан викликаний страхом.

Д-р Пав.: Так, внутрішнім страхом.

ЗІЗНАННЯ ЖУКОВА.

Після того прокуратор поставив внесення на відчитання зізнань св. Жукова з уваги на те, що його нині переслухати не можна. Оборона не заявляється ні „за" ні „проти". Трибунал ухвалив відчитати зізнання Жукова.

В тих зізнаннях Жуков подає, що перебував 3 тижні в одній келії разом з Ів. Верб., який набрав до нього довіря. Ів. Верб. просив свідка, аби по виході з тюрми пішов до батька Верб. і казав йому тайно знищити якийсь нотес. Казав йому також, що товариші увільнять його з тюрми. Це було при першім переслуханні.

А при другім переслуханні Жуков подав, що Ів. Верб. говорив з ним дуже часто про убийство, а з чого свідок набрав глибокого переконання, що він є одним з убийників куратора. Одного дня признався посередньо до убийства, кажучи на питання Жукова, що стріл був відданий в голову на 2 кроки. Викриття своїх слідів Ів. Вербицький нібито не боявся, бо казав, що мав гумові обцаси і підошви, а врешті що такі черевики, як він, має богато людей. Раз знов сказав, про те, що шофер пізнав його, такими словами: „Шлях трафив, той бенькарт пізнав мене!" В дальших зізнаннях Жукова подаються інші подробиці з його розмов з обв. Ів. Вербицьким на теми, звязані з убийством кур. Соб., зальше на обставину знайденої у нього газ. маски, його будучої оборони і його свідків, яких на евіті нібито уже відповідно оброблять і т. п.

Після відчитання цих зізнань зарядженo півгодинну павзу.

По павзі зізнавав свідок

ТАДЕЙ ДРОБЕНКО,

зам. тепер у Сколім, що був засуджений у крак. процесі на півтора року, яку то кару відсидів. Прокуратор спротивився заприсяженню свідка, а д-р Павенцький полишив це рішенню трибуналу. Трибунал по нараді рішив свідка не заприсягати.

На питання предс. св. оповідає, що він був арештований ще в 1925 р., будучи при війську у Влоцлавку. З обвинувачених св. нікого не знає. До нього писав Микола, а не Антін Стефанишин і питав його, чи він ще працює в канцелярії моб. Свідок не відповів нічого, бо за кілька днів його арештовано.

На дальше пит. предс. св. ще раз заявляє, що ні Пігтинської ні нікого з обвинувачених тут не знає.

ЗІЗНАННЯ КАНЮКОВОЇ.

Предс. заявляє, що устійнено наревші, що Катерина Канюк відсиділа свою кару і вийшла з тюрми, але де вона мешкає, не можна було таки ствердити. Тому предсідник за згодою оборони відчитує її зізнання. Із зізнань Катерини Канюк виходить, що вона нічого не знає про якісь зміркування Яницької перед Марією Стецюк. Вона тільки бачила, що Стецюкова кореспондувала при помочі шнурка з іншими вязнями і змістом тої кореспонденції ділилася часами з обв. Яницькою.

Іван Вербицький про Жукова.

Після того обор. д-р Стар. питав Івана Верб-ого на обставину зізнань Жукова щодо його особи. Обв. Ів. Верб. подає, що він раз оповідав Жукову, що він обірвав підошви й обцаси і дав собі прибити їх потім з гуми. На дальші питання д-ра Стар. обв. Верб. оповідає, що про всі справи, звязані з убийством кур. Соб. Жуков знав добре, бо раз що був тоді на волі і читав газети, а по друге, що опісля сидів з таким чоловіком, що теж знав про справу убийства докладно. Вкінці обв. Верб. оповідає, що в тій самій келії сиділи ще два хлопці з села, до яких Жуков хотів одної ночі зблизитися в неморальних цілях. Верб. виступив проти того рішуче і грозив, що повідомить про це тюремну владу. З того часу Жуков став його ненавидіти.

Акти в справі Стецюкової.

Потім відчитано зізнання Івана Стецюка, д-ра Дурста і д-ра Гіршпрунга, що дотичили життя і стану Марії Стецюкової. Зізнання ці мають такий характер, що предсідник мусить деякі місця пропускати, обіцюючи відчитати їх на тайній розправі. Зміст тих зізнань покривається з тим, що оборона, ставляючи свого часу внесення в справі провірення віродостойности цього свідка, була вже раз навела. Це внесення оборони ми в своїм часі подали дослівно.

Опісля предсідник зарядив відчитання всіх актів перемиського і львівського суду в справі Марії Стецюкової. В часі читання тих актів публика мусіла опорожнити салю, бо їх зміст, по словам предсідника, криє в собі небезпеки для публичної моралі.

На тому закінчено розправу в суботу. Продовження її — в понеділок.

НОВИНКИ.

— **Відлига і дощ з морозом.** Останні дні виявили дивно химерну погоду. Бачили ми наперемінну все: і мороз, і дощ, і весняне сонце, і осінній вітер, і квітневу відлигу, яка неодному підорвала ноги. Одні впевняють, що весна вже за плечима, інші ворожать ще поворот морозів і жіноцтво, що хотіло би погодити примхи останньої моди із примхами температури часто не знає, яку частину свого тіла має дбайливо закрити. Люди, яким дошкуляв витертий старий кожух, вагаються, чи можна його скинути... інші, що не мають весняного пальта потішаються, що заки капне справжній весняний дощ може ще капне їм який надзвичайний дохід...

— **Влом у Наук. Т-ві ім. Шевченка.** У ночі з 17-го на 18-го вломники розбили дві каси в „Наук. Т-ві ім. Шевченка". Забрали 3000 зол., а при цій нагоді понищили ріжні цінні папери.

— **Катастрофи.** Одна із найбільших пожеж, які памятають у Гамбурзі, вибухла на пароплаві „Льос Анджельос", що приїхав із бананами. — Підчас будови кількох великих будівель у Ню Йорку захитані стіни засипали кільканадцять робітників. — Під Льондоном на летунськім майдані два військові літаки зударились підчас вправ; один летун згинув.

— **Тернопільська хроніка.** Шлюсарський помічник Русіновський замочив із цікавости студені кліщі у гарячій розтопленій кухонній соли і від огневого приску втратив одно око. У Козівці арештували Петра Смитинського за анонімні листи з погрозами смерти, незаконне переховування зброї та за підозріння участи в злочині вбивства з перед 2-ох літ; арештували теж трьох його спільників.

— **Цікавий протест.** 30 організацій у Люблині запротестувало проти приготовленої театр. вистави „Історія гріха" Жеромського, перерібки із відомої повісти. Підписані називають таку виставу „провокацією". Є в цьому протесті деяке зерно правди: навіть геніяльні повісти перероблені якнайкраще на сцену викривляють іноді ідею твору, а не все те, що є описане можна оглядати очима без почування гидоти.

— **Виборчі збитки.** „Слово Польске" подає таку новинку: соціялістам трапився досить веселий (краще було би сказати: сумний) випадок. Центр. Комітет ППС у Варшаві вислав до одного із своїх діячів на провінції пачку відозв листи ч. 2. Пачка дійшла до рук адресата у незміненім вигляді, тільки з тою малою зміною, що в середині замісць „двійки" були відозви „одинки".

— **Рекорди.** Головою радянської чрезвичайки на Білоруси призначений у Мінську барон Піляр фон Пільхав, який має майно в кільканадцять км. від Вильни. Його родина — старих німецьких баронів, що спольщились. — Британський міністр кольоній Емері, обїхавши заморські території Англії виголосив у своїй подорожі 380 промов. — Польський пяніст Падеревський, як довідуємось, був власником варшавського готелю „Брістоль", який продав американцям за пів міл. дол. — У Сераєві вдова по австр. майорі Конауер увійшла потайки до гробу, де приготовила собі домовину, лягла в ній, зачинила віко і випила отруту; її найшли аж 2 тижні пізніше. — Перший на світі міст, збудований при помочі електричного споювання буде збудований польським архітектом Брилою біля Ловіча. — Московський народній коміс. здоровля обчислив, що в Москві є не менше півтретя міл. щурів і 14 міл. мишей, що наробили шкоди на 15 міл. рубл. за один рік. — З нагоди 75-ліття від дня заснування міста Мінneаполіс, міська управа влаштувала святочний бенкет і зробила для гостей найбільший пудінг, який істнував досі: на 5000 осіб висоти на 7 ліктів, 12 ліктів у промірі і кількасот кил ваги.

— **Без термометрів.** Читаємо в „Красній Газеті": „У Ленінграді нема термометрів, ні в аптиках ні в магазинах медснабторга. Гостермометри (державні) стали з якоїсь там причини нездатними. Громадян потішають, що з чужини їде 12.000 штук термометрів які будуть продаватись за окремим дозволом „областного здрав відділу" і на рецепти лікарів, затверджені головними лікарями шпиталів та амбулаторій".

— **Едісон у ролі фільософа.** З нагоди 81-ліття дня уродин Едісона один із журналістів звернувся до нього із проханням інтервю на тему: як великий учений уявляє собі позагробне життя. Виявилось, що Едісон, який думав над тисячами проблем, над цією не задумувався. Він сказав: „Важно мені відповісти вам на це питання. Треба би подумати. Та цікаве ось що: тепер люди стали менше релігійні як раніше. Я пояснюю це поступом, популяризацією науки, всім темпом сучасного життя. Церков і релігія повинні пристосуватись до духа сучасної доби, еволюціонувати; інакше їх роля буде зведена в нівець". При цій нагоді Едісон висловив теж думку, що людство досить багате, щоби держати в вязниці досмертно на свій рахунок усіх злочинців і тому кару смерти можна скасувати.

— **Світова всячина.** Цими днями відкрили в Ленінграді памятник Рентгенові; є це перший памятник у світі великого дослідника. — У Китаю почалась нова війна між північчю і півднем. — На 8-го марта скликана до Риму міжнародня конференція в справі охорони авторських прав. — У Лютовисках помер найстарший жид на наших землях Лейбе Фельд у 125 р. життя. — Із Ангори офіціяльно заперечують буцім-то Кемаль Паша недужий. — У бельг. Конго епідемія жовтої пропасниці зросла небезпечно. — Радянська армія буде побільшена в мирнім стані на 80.000 людей. — У Зл. Державах є 4 міл. безробітних. — Два англ. інжинірі, що працюють у копальнях Йоганнесбурга найшли (як кажуть) спосіб добувати платину з одного звичайного мінералу. — Радянський уряд переловив на естонській кордоні бувш. команданта червоної армії Бушмана, що став естонським полковником; він обвинувачений у шпигунстві. — Неаполітанський часопис „Маттіно" оснований письменницею Матільдою Серао перейшов у руки фашистів. — На Кримі, в Симферопольськім повіті вийшли з берегів ріки і залили кілька сіл. — У Ню Йорку помер Ліндгайм, член виконавч. комітету сіоністичної організації в Зл. Державах.

— **В суботу 25. лютого 1928 в год. 9. вечером в „Народньому Домі" Чайний Вечір „Дністровиків"** з товариськими забавами і танцями. Запрошення при вступі.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією м. Стадника (вул. Шашкевича).

21-го г. 3·30 попол. популярна вистава для молоді по знижених цінах „Мартин Боруля" комедія Карпенка Карого.

Міський великий театр:

20-го г. 7·30 веч. „Цілунок Попелюшки".
21-го год. 7·30 веч. „Паґаніні".
22-го г. 7·30 веч. „Чаредне Коло".
23-го г. 3. попол. „Страшний Двір".

Міський „Театр Новин":

20-го г. 7·30 веч. „Дівчина з Пусти".
21-го г. 7·30 веч. „Феноменальна умова".
22-го г. 7·30 веч. „Дівчина з Пусти".
23-го г. 7·30 веч. „Дівчина з Пусти".

Передвиборчі віча і збори.

ОКРУГ 53 (СТАНИСЛАВІВ).

Позір Печеніжинщина!

Дня 26-го лютого п. р. в год. 11-ій Текуча для сіл: Березів Нижний, Люча, Текуча, Акришори, Березів Середний.

Позір Надвірнянщина!

Дня 26. лютого відбудеться передвиборче віче УНДОбєднання в **Зеленій.**

Дня 27. лютого ц. р. передвиборче віче в **Пнівю.**

Дня 28. лютого велике повітове віче в салі „Народнього Дому" в **Надвірній.** Початок в год. 1-шій в полудне. Реферувати на вічах будуть кандидати листи ч. 18. на 53. округ.

Позір Отинійщина!

В вівторок дня 21-го лютого п. р. відбудеться велике повітове передвиборче віче в салі „Сокола" в **Отинії.** Початок в год. 12-ій в полудне.

Дня 23. лютого відбудеться передвиборче віче в **Бабинці.**

Дня 25-го лютого ц. р. відбудеться передвиборче віче в **Кривотулах Нових** в год. 12-ій, а в **Кривотулах Старих** для Кривотул Старих і Красилівки в год. 3-ій.

Дня 26-го лютого п. р. відбудеться передвиборче віче в **Голоскові.**

ОКРУГ 52. (СТРИЙ).

Позір Сколівщина!

Передвиборчі віча Обєднання відбудуться:

Дня 22-го лютого п. р.: **Гребенів, Коростів.**

Дня 26-го лютого п. р.: **Головецьно, Грабовець, Риків, Рожанка Вижна, Рожанка Нижна.**

ОКРУГ 54. (ТЕРНОПІЛЬ).

Повітове віче УНДО для громад Микулинецького судового повіту відбудеться в Микулинцях в понеділок 27-го лютого 1928 о год. 12-ій в полудне. Промовлять кандидати на послів д-р Степан Баран і п. Антін Кузьмо. Саля читальні „Просвіти".

Повітове віче УНДО Тернопільщини відбудеться в Тернополі в салі Міщанського Брацтва в середу 29-го лютого 1928 о год. 12-ій в пол. Промовлять кандидати на послів о. прал. Леонтій Куницький, д-р Степан Баран і п. Антін Кузьмо. У обох вічах участь селян і селянок та інтелігенції конечна.

Пов. Нар. Комітет УНДО Тернопільщини.

Позір Збаражчина і Новоселиччина!

Дня 29. лютого 1928 р. в неділю відбудеться велике віче УНДО в **Новому Селі.**

Дня 1. березня 1928 р. в четвер відбудеться велике віче УНДО в **Збаражі.**

ОПОВІСТКИ.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.